

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. AAP - 29

mun. Chișinău

Din 29.06.2017

Plenul Consiliului Concurenței, acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 27 din 09.07.2015, și materialele acumulate în cadrul investigației, observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație, precum și informațiile parvenite în urma audierilor,

A CONSTATAT:

Consiliul Concurenței a examinat plângerea parvenită la data de 16.07.2015 din partea B.C. „Victoriabank” S.A., IDNO 1002600001338, cu sediul central în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141. Aceasta a vizat situația creată pe piața financiar-bancară din Unitatea Teritorial Autonomă Găgăuzia (*în continuare UTA Găgăuzia*), în urma acțiunilor subdiviziunilor Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia. Astfel, șeful Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia a emis o scrisoare adresată atât direcțiilor din cadrul Comitetului Executiv, cât și tuturor organelor administrației publice din UTA Găgăuzia, prin care le recomandă trecerea cu deservirea bancară la filialele B.C. ”Moldindconbank” S.A. amplasate pe teritoriul respectiv.

Ca urmare a examinării plângerii și a materialelor aferente acesteia, Consiliul Concurenței, prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 29 din 24.08.2015, a dispus inițierea investigației privind semnele încălcării art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

I. Părțile implicate

Reclamant – B.C. „Victoriabank” S.A., IDNO 1002600001338, cu sediul în or. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141.

Reclamat - Direcția Generală Dezvoltare Economică Găgăuzia, mun. Comrat, str. Lenin, nr. 196. Aceasta este o subdiviziune a Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

2.1. Piața relevantă a produsului

Potrivit art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului este „piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și prețului”. Astfel, produsele/serviciile trebuie să fie suficient de asemănătoare, încât consumatorii sau beneficiarii să le ia în considerație atunci când iau deciziile de cumpărare.

Obiectul prezentei investigații îl constituie scrisoarea șefului Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia (anexată la plângerea B.C. „Victoriabank” S.A. din data de 16.07.2015), prin care se recomandă tuturor subdiviziunilor Comitetului Executiv cât și tuturor organelor administrației publice din teritoriu, să treacă cu deservirea bancară la B.C. „Moldindconbank” S.A.

Potrivit informațiilor parvenite de la reclamat a fost afectată piața prestării serviciilor de plată a salariilor pe card.

Prin urmare, piața relevantă a produsului în cazul dat o reprezintă *„piața de prestarea a serviciilor de plată a salariilor pe card”*.

2.2. Piața geografică relevantă

Piața geografică relevantă cuprinde zona în care sunt localizate întreprinderile implicate în comercializarea produselor și/sau serviciilor incluse în piața relevantă a produsului, în condiții similare de concurență și care poate fi delimitată de ariile geografice învecinate. Pornind de la faptul că scrisoarea șefului Direcției Generale

Dezvoltare Economică poate produce efecte doar în limitele teritoriului UTA Găgăuzia, constatăm că piața geografică relevantă este „*teritoriul UTA Găgăuzia*”

Piața relevantă este „*piața de prestarea a serviciilor de plată a salariilor pe card pe teritoriul UTA Găgăuzia*”.

III. Acte și fapte constatate

La data de 16.07.2015 în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea din partea B.C. „Victoriabank” S.A., IDNO 1002600001338, cu sediul în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 141. Aceasta vizează situația creată pe piața financiar-bancară din UTA Găgăuzia, în urma acțiunilor șefului Direcției Generale Dezvoltare Economică, care a emis o scrisoare adresată atât direcțiilor din cadrul Comitetului Executiv, cât și tuturor organelor administrației publice din teritoriu, prin care le recomandă trecerea cu deservirea bancară la B.C. „Moldindconbank” S.A.

La inițiativa Consiliului Concurenței, la data de 27.07.2015 a fost organizat un interviu cu participarea șefului Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia, d-na. M. Bordeniuc, care a precizat că atribuțiile Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia cât și a șefului acesteia sunt prevăzute în Hotărârea Comitetului Executiv nr. 2/15 din 15.02.2007, cu privire la constituirea și funcționarea Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia, prezentată Consiliului Concurenței de către dna. M. Bordeniuc în limba rusă. Astfel, în conformitate cu cap. III: „в соответствии со своими основными задачами Главное управление выполняет следующие функции: - обеспечение эффективности закупок для государства за счет средств бюджета, внебюджетных и других средств, предусмотренных законодательством”. Anume în vederea exercitării acestei atribuții șeful direcției a organizat o cerere a ofertelor de prețuri privind prestarea serviciilor de plată a salariilor pe card, de la instituțiile bancare existente pe teritoriul respectiv, iar ulterior a recomandat subdiviziunilor Comitetului Executiv cât și organelor administrației publice din UTA Găgăuzia oferta cea mai avantajoasă în vederea gestionării eficiente a finanțelor publice.

Totodată, dna. M. Bordeniuc a precizat că din anul 2007, când a fost încheiat contractul nr. SA-545 privind prestarea serviciilor bancare cu B.C. „Victoriabank” S.A., aceasta din urmă nu a venit cu nici o propunere de modificare a clauzelor contractuale mai avantajoasă pentru autoritățile publice. În aceste circumstanțe s-a decis solicitarea ofertelor de la alte instituții bancare ce dispun de filiale în UTA Găgăuzia. Având în vedere situația creată în sectorul bancar din Republica Moldova (lichidarea Băncii de Economii S.A., B.C. „Banca Socială” S.A. și B.C. „Unibank”

S.A.), oferte au parvenit doar de la „Banca de Finanțe și Comerț” S.A. și de la B.C. „Moldindconbank” S.A.. Astfel, întrucât cea de-a doua instituție bancară a oferit condiții mai avantajoase din punct de vedere economic, oferta acesteia a fost recomandată de către șeful Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia tuturor subdiviziunilor Comitetului executiv cât și organelor administrației publice din UTA Găgăuzia.

În acest context B.C. „Victoriabank” S.A., prin scrisoarea nr. 2463-B-15 din 07.10.2015 a informat Consiliul Concurenței despre faptul că nu a primit nici o solicitare din partea Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia sau din partea subdiviziunilor acestuia cu privire la prezentarea/modificarea condițiilor privind deservirea bancară sau vreo invitație/scrisoare de participare la careva licitații sau concursuri.

De asemenea, B.C. „Victoriabank” S.A. a precizat prin scrisoarea nr. 3031-B-15 din 14.12.2015, că în urma recomandărilor Direcției Generale Dezvoltare Economică din cele șase subdiviziuni ale Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, cu care banca avea încheiate contracte de prestare a serviciilor de plată a salariilor pe card, patru au depus notificări de reziliere a contractelor, iar o direcție deși nu a depus o notificare în acest sens, nu mai efectuează plăți prin conturile deschise la B.C. „Victoriabank” S.A. din luna iulie 2015. Acest fapt a fost confirmat de către Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, care prin scrisoarea nr. 01/01-13 din 05.01.2016, a precizat că Direcția Generală Relații Externe, Direcția Generală Dezvoltare Economică, Direcția Principală a Complexului Agroindustrial și Direcția Generală Învățământ au reziliat contractele cu B.C. „Victoriabank” S.A. și au trecut cu deservirea bancară la B.C. „Moldindconbank” S.A., întrucât aceasta a prezentat condiții mai avantajoase.

Având în vedere că scrisoarea emisă de șeful Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia a fost adresată tuturor direcțiilor din cadrul Comitetului Executiv, cât și organelor administrației publice din UTA Găgăuzia, iar de facto doar patru subdiviziuni ale Comitetului Executiv au trecut cu deservirea bancară la B.C. „Moldindconbank” S.A., confirmă caracterul de recomandare al acesteia, iar cei vizați urmau să decidă dacă acceptă sau nu oferta prezentată de B.C. „Moldindconbank” S.A..

În conformitate cu pct. 10 al Hotărârii Guvernului nr. 1404 din 10.12.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a valorii estimative a contractelor de achiziții publice și planificarea acestora: „Pentru contractele de achiziții publice de servicii, valoarea ce servește ca bază de calcul a valorii estimative a contractului va fi, în funcție de caz, următoarea: servicii bancare și alte servicii

financiare – costurile, comisioanele, dobânzile și celelalte forme de remunerare aferente serviciului respectiv”.

Astfel, conform contractelor nr. 207/15 din 21.05.2015, nr. 208/15 din 22.05.2015, nr. 221/15 din 04.06.2015 și nr. 227/15 din 11.06.2015, B.C. „Moldindconbank” S.A. se angajează să presteze toate serviciile gratuit, fără comisioane, dobânzi sau alte plăți aferente, ceea ce presupune că valoarea contractelor este zero.

La data de 25.03.2016, în incinta Consiliului Concurenței, a fost organizată o ședință cu participarea dlui. Igor Stratan, vicepreședintele Comitetului de conducere al B.C. „Moldindconbank” S.A., care a precizat că oferta prezentată Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia este valabilă pentru toate autoritățile publice din Republica Moldova, iar Comitetul Executiv din UTA Găgăuzia nu a fost privilegiat în acest sens.

Prin scrisoarea nr. 2756-B-16 din 16.11.2016, B.C. „Victoriabank” S.A. a informat Consiliul Concurenței despre faptul că pe lângă notificările parvenite de la subdiviziunile Comitetului Executiv al UTA Găgăuzia, a fost recepționată și notificarea nr. 58 din 31.03.2016 cu privire la rezilierea contractului privind prestarea serviciilor de plată a salariilor pe card, încheiat cu Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din mun. Comrat.

În acest context, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din mun. Comrat, prin scrisoarea nr. 23/04-03 din 25.01.2017 a precizat motivele ce au stat la baza rezilierii contractului nr. F15/02 din 14.02.2013 cu B.C. „Victoriabank” S.A.. Mai mult ca atât, instituția a prezentat contractul nr. 4561457100 din 01.03.2016 privind prestarea serviciilor de plată a salariilor pe card încheiat cu B.C. „MOBIASBANCĂ – Groupe Societe Generale” S.A., ceea ce demonstrează faptul că rezilierea contractului cu B.C. „Victoriabank” S.A. nu a avut loc la recomandarea șefului Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia.

În final se concluzionează că, șeful Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia, în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu de a asigura eficiența achizițiilor publice din diferite surse prevăzute de lege, în urma unei cereri a ofertelor de prețuri privind prestarea serviciilor de plată a salariilor pe card, de la instituțiile bancare existente pe teritoriul respectiv, a identificat oferta parvenită de la B.C. „Moldindconbank” S.A., ca fiind cea mai avantajoasă, și a recomandat-o printr-o scrisoare tuturor subdiviziunilor Comitetului Executiv cât și organelor administrației publice din UTA Găgăuzia. În acest sens se precizează că în urma cererii ofertelor de prețuri au parvenit două oferte: nr. 269/1/01-04 din 19.05.2015 prezentată de B.C. „Moldindconbank” S.A. și nr. 2015/120/00440 din 28.07.2015 prezentată de „Banca

de Finanțe și Comerț” S.A., ceea ce confirmă faptul că a fost asigurată concurența în procesul de selectare a instituției bancare. Mai mult ca atât, scrisoarea a fost emisă cu titlu de recomandare în vederea gestionării eficiente a finanțelor publice, în condițiile în care B.C. „Moldindconbank” S.A. se angajează, conform ofertei, să presteze toate serviciile gratuit, fără comisioane, dobânzi sau alte plăți aferente.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Analizând acțiunile descrise mai sus, Consiliul Concurenței reține următoarele:

- În conformitate cu cap. III al Hotărârii Comitetului Executiv nr. 2/15 din 15.02.2007, cu privire la constituirea și funcționarea Direcției Generale Economice Găgăuzia: *„В соответствии со своими основными задачами Главное управление выполняет следующие функции: - обеспечение эффективности закупок для государства за счет средств бюджета, внебюджетных и других средств, предусмотренных законодательством”*. Astfel se constată că asigurarea eficienței achizițiilor publice pe teritoriul UTA Găgăuzia ține de competența Direcției Generale Economice, care poate face diverse recomandări în acest sens.

- Potrivit ofertei B.C. „Moldindconbank” S.A. nr. 269/1/01-04 din 19.05.2015 și a contractelor nr. 207/15 din 21.05.2015 dintre B.C. „Moldindconbank” S.A. și Direcția Generală Relații Externe, nr. 208/15 din 22.05.2015 dintre B.C. „Moldindconbank” S.A. și Direcția Principală a Complexului Agroindustrial, nr. 221/15 din 04.06.2015 dintre B.C. „Moldindconbank” S.A. și Direcția Generală Dezvoltare Economică, nr. 227/15 din 11.06.2015 încheiat între B.C. „Moldindconbank” S.A. și Direcția Generală Învățământ, toate serviciile sunt prestate gratuit, fără comisioane, dobânzi sau alte plăți aferente, ceea ce confirmă faptul că șeful Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia nu a creat condiții privilegiate pentru B.C. „Moldindconbank” S.A.

Totodată, se constată că pentru a pune în practică pct. 1 al Hotărârii Guvernului nr. 191 din 06.03.2001 cu privire la implementarea masivă a instrumentelor de plată fără numerar, care prevede următoarele: *„Se consideră un imperativ dezvoltarea și aplicarea pe larg a sistemului național de transfer cu utilizarea instrumentelor și modalităților de plată fără numerar uzitate în practica internațională, în special a cardurilor bancare”*, nu au fost cheltuite mijloace financiare din bugetul de stat sub formă de taxe, comisioane sau dobânzi pentru achiziționarea serviciilor bancare (deservirea proiectelor salariale prin intermediul cardurilor).

• Analizând datele prezentate de B.C. „Victoriabank” S.A., prin scrisorile nr. 3031-B-15 din 14.12.2015, nr. 2756-B-16 din 16.11.2016 și nr. 3137-B-16 din 27.12.2016, se remarcă faptul că din totalul de 42 de instituții publice care aveau încheiate cu banca contracte privind deservirea proiectelor salariale prin intermediul cardurilor, doar cinci au depus notificări de reziliere a contractului, dintre care Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din mun. Comrat care a încheiat un nou contract cu B.C. „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale” S.A.

Astfel, acțiunile șefului Direcției Generale Dezvoltare Economică Găgăuzia au fost întreprinse în scopul executării atribuțiilor de serviciu de a asigura eficiența achizițiilor publice din diferite surse prevăzute de lege și nu au avut drept obiectiv stabilirea condițiilor discriminatorii sau a unor privilegii în activitatea instituțiilor bancare.

Prin urmare, din argumentele invocate mai sus rezultă că pe parcursul desfășurării investigației nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea de către Direcția Generală Dezvoltare Economică Găgăuzia a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) a Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care ar justifica aplicarea unor măsuri corective.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse mai sus, în temeiul art. 39 și art. 41 ale Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 27 din 09.07.2015, în legătură cu faptul că nu au fost întrunite cumulativ toate elementele componenței de încălcare prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care ar justifica aplicarea unor măsuri corective.
2. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE